

Bedrijventerrein TNO Hogezandse Polder, gemeente Cromstrijen

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

18 april 2008 / rapportnummer 2053-39

1. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

TNO onderzoekt de mogelijkheid voor verplaatsing van de vestigingen Defensie en Veiligheid van de locaties Ypenburg en Rijswijk naar een nieuw bedrijventerrein in de Hogezaandse Polder bij Numansdorp in de gemeente Cromstrijen. Voor het bedrijventerrein moet een nieuw bestemmingsplan worden vastgesteld door de gemeenteraad van Cromstrijen. De aanleg van meer dan 75 ha bedrijventerrein is m.e.r.-beoordelingsplichtig. Aangezien een deel van het terrein is gelegen in een gevoelig gebied is besloten ter ondersteuning van de besluitvorming over het nieuwe bestemmingsplan een milieueffectrapport (MER) op te stellen.^{1,2,3}

In tegenstelling tot wat in de startnotitie wordt aangegeven is de Commissie van mening dat voornamelijk significante gevolgen op het Natura 2000-gebied Hollands Diep niet zijn uit te sluiten. Als een passende beoordeling moet worden opgesteld is het bestemmingsplan tevens plan-m.e.r.-plichtig.

De Commissie beschouwd de volgende punten als essentiële informatie voor het MER. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming als de volgende informatie ontbreekt:

- Een onderbouwing waarom de Hogezaandse Polder de meest geschikte vestigingsplaats is voor TNO.
- Een duidelijke beschrijving van de voorgenomen activiteiten met de bijbehorende externe veiligheidsrisico's en effectafstanden, alsmede geluidbelasting voor de omgeving, inclusief de piekniveaus.
- Een beschrijving van de gevolgen voor (potentiële) natuur, inclusief een passende beoordeling als gevolgen op het Natura 2000-gebied Hollands Diep niet met zekerheid zijn uit te sluiten.
- Een beschrijving van de gevolgen op de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Hoekse Waard.
- Een samenvatting van het MER die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor de bestuurlijke besluitvorming.

2. LEESWIJZER

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies **niet** zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

¹ Voor nadere projectgegevens wordt verwezen naar bijlage 1.

² De provincie Zuid-Holland heeft aangegeven het bedrijventerrein eventueel mogelijk te willen maken via een provinciaal inpassingsplan na invoering van de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening.

³ De Commissie kan op basis van de Wet milieubeheer, artikel 19.3 - 19.5 informatie vertrouwelijk behandelen.

3. ACHTERGROND EN ONDERBOUWING

3.1 Aanleiding en doelstelling

Er wordt al jaren nagedacht over de eventuele verplaatsing van de TNO-vestigingen uit Ypenburg en Rijswijk. Uit de startnotitie en de achterinformatie maakt de Commissie op dat het doel van de verplaatsing is om op de oude locaties nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken. Geef in het MER duidelijk aan welke omstandigheden aanleiding zijn om de TNO-vestigingen te willen verplaatsen en wat de doelstelling van de verplaatsing is.

Het is wenselijk om de doelstelling zo te beschrijven dat ze gebruikt kunnen worden:

- als onderbouwing van nut en noodzaak van verplaatsing;
- als criteria bij de onderbouwing van de locatiekeuze;
- bij de afbakening van te beschrijven alternatieven en het verhelderen waarom andere oplossingsrichtingen buiten beschouwing worden gelaten.

3.2 Beleid en regelgeving

Geef in het MER aan welke beleid en regelgeving van toepassing is op de TNO-vestiging. Ga in het MER specifiek in op de randvoorwaarden of beperkingen die beleid en regelgeving aan het voornemen stellen.

Ga voor de beschrijving en onderbouwing van de locatiekeuze specifiek in op de randvoorwaarden die volgen uit beleid en regelgeving voor de Hogezaandse polder:

- Herziening van het Streekplan;
- het Natura 2000-gebied Hollands Diep⁴;
- Nationaal Landschap de Hoekse Waard;
- de ecologische verbindingszone Kreken;
- stiltegebied.

3.3 Locatiekeuze

In 2001 is door het ministerie van VROM een quick scan uitgevoerd naar mogelijk vestigingslocaties. Op basis van deze quick scan is destijds geconcludeerd dat de locatie in de Hogezaandse polder als meest geschikte vestigingslocatie moet worden beschouwd.

In de partiële Streekplan Herziening Zuid-Holland Zuid is de vestiging van TNO in de Hogezaandse Polder als zoeklocatie opgenomen. Geef aan hoe in de Strategische milieubeoordeling, die is opgesteld voor de besluitvorming over de zoeklocatie, deze locatie is beoordeeld en op grond van welke argumenten voor deze locatie is gekozen.

⁴ Indien significante gevolgen op het Natura 2000-gebied niet kunnen worden uitgesloten vraagt de Natuurbeschermingswet om alternatieven (locaties) te onderzoeken. Zie ook paragraaf 5.2 Natuur.

Uit de startnotitie wordt niet duidelijk welke criteria een rol gespeeld hebben bij de locatiekeuze. Bij het locatiebezoek⁵ van de Commissie is door de initiatiefnemer aangegeven dat criteria als afstand tot de huidige locatie, verwerfbaarheid van de grond en huisvestingsmogelijkheden voor personeel een belangrijke rol hebben gespeeld bij de keuze van de nieuwe locatie.

Gezien de waarden van de Hogezandse polder voor natuur en landschap is een goede locatieonderbouwing essentieel. Geef in het MER aan:

- aan welke randvoorwaarden de locatie minimaal moet voldoen en of op de huidige locaties daaraan wordt voldaan⁶;
- welke (milieu)criteria zijn gebruikt om potentiële locaties te selecteren;
- welke locaties aan de hand van de (milieu)criteria in het verleden zijn geselecteerd en gewaardeerd;
- welke (milieu)criteria doorslaggevend waren om voor de locatie in de Hogezandse Polder te kiezen;
- in hoeverre de locatieonderbouwing uit het verleden nog actueel is om de huidige ontwikkeling te motiveren⁷.

3.4 Genomen en te nemen besluiten

In de partiële Streekplan Herziening Zuid-Holland Zuid is de Hogezandse Polder aangewezen als zoeklocatie voor de vestiging van TNO. Daarnaast heeft nog geen formele besluitvorming⁸ plaatsgevonden. In de startnotitie is duidelijk aangegeven dat de gemeenteraad van Cromstrijen een bestemmingsplan zal vaststellen om het bedrijventerrein mogelijk te maken en dat eventueel de provincie Zuid-Holland het bedrijventerrein mogelijk wil maken via een provinciaal inpassingsplan na invoering van de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening.

Geef in het MER daarnaast aan welke andere besluiten en vergunningen nodig zijn om de vestiging mogelijk te maken.

⁵ Op 8 maart 2008 heeft de Commissie een bezoek gebracht aan de locatie en een toelichting gekregen op de voorgenomen activiteiten van de initiatiefnemer en het bevoegd gezag.

⁶ Ga daarbij in of vestiging van TNO op bestaande of reeds geplande bedrijventerreinen tot de mogelijkheden behoort.

⁷ In de SMB voor de streekplanherziening Zuid-Holland Zuid, Hoekse Waard (p 35) is ook de noordrand van de Hoekse Waard overwogen als vestigingslocatie, maar deze is afgefallen aangezien geen geschikte ruimte beschikbaar was. Geef aan of het stopzetten van de planvorming rond het bovenregionale bedrijventerrein Hoekse Waard de locatieafweging voor TNO in een ander daglicht zet.

⁸ Besluitvorming waartegen belanghebbenden in beroep kunnen gaan.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Algemeen

In de startnotitie wordt aangegeven dat de activiteiten van TNO globaal zijn onder te verdelen in twee typen onderzoek:

- naar de bescherming tegen biologische en chemische strijdmiddelen;
- naar explosieven, effecten van explosies en ballistische dreigingen.

Geef in het MER, voor zover dit van belang is voor het bepalen van de milieugevolgen (met name externe veiligheid, geluid, natuur), zo specifiek en kwantitatief mogelijk aan:

- aan welke (categorieën en gevaarklassen van) stoffen onderzoek wordt gedaan;
- welke opslag en onderzoeksfaciliteiten nodig zijn; geef daarbij een plattegrond van het gebied met een duidelijke legenda waarin is aangegeven waar welke gebouwen en andere voorzieningen gepland zijn;
- welke gevaren aan de activiteiten verbonden zijn en welke maatregelen genomen worden om de risico's op calamiteiten zo klein mogelijk te houden;
- hoe het onderzoek wordt uitgevoerd, de frequentie en duur van ieder type onderzoek en welke onderzoeken in de open lucht plaatsvinden;
- welke maatregelen genomen worden om de gevaren en de hinder van het onderzoek tegen te gaan.

4.2 Meest milieuvriendelijke alternatief

Als meest milieuvriendelijke alternatief (mma) wordt in de startnotitie voorgesteld om het voorkeursalternatief te optimaliseren. Hieronder wordt aangegeven wat de Commissie daaronder verstaat.

Landschap

De locatie is gelegen in het nationaal landschap Hoeksche Waard en in de (voormalige) ambachtsheerlijkheid Cromstrijen. Vestiging van TNO verandert de karakteristiek van het bestaande landschap en doorbreekt de cultuurhistorische eenheid van het gebied. Beschrijf in het mma een variant die minimaal ingrijpt in de landschappelijke en cultuurhistorische eenheid in het gebied.⁹

Natuur

Ga in het mma uit van het volledig mitigeren van negatieve effecten op natuurwaarden. Besteed speciale aandacht aan isolatie van de geluidsknallen.

⁹ Geef aan hoe concreet invulling wordt gegeven aan het uitgangspunt zoals verwoord in de SMB voor de streekplanherziening Zuid-Holland Zuid, Hoekse Waard (p.35) dat "Negatieve effecten worden opgevangen en omgezet in een verbetering van de kwaliteiten van het Nationaal landschap in het zuidelijk deel".

Verkeer

Optimaliseer de ontsluitingsvarianten op verkeersveiligheid en betrek hierbij de suggesties uit de zienswijzen.¹⁰

Indien ontsluitingsvariant II wordt uitgewerkt dienen de gevolgen van deze ontsluitingsvariant in beeld gebracht te worden ten aanzien van de externe veiligheid. Deze ontsluitingsvariant loopt namelijk langs/door veiligheidszones B en C, waarbij sprake zal zijn van intensief woon-werkverkeer (400 personeelsleden in afgelegen gebied).

Beschouw in de varianten ook een variant waarbij het transport van gevaarlijke stoffen zoveel mogelijk gescheiden is van het woon-werk verkeer van het personeel.

Onderzoek in het mma ook de mogelijkheid om de toepassing en opslaghoeveelheden van (milieu)gevaarlijke stoffen te minimaliseren.

4.3 Referentie

De referentiesituatie zoals voorgesteld in de startnotitie namelijk de huidige situatie inclusief de autonome ontwikkeling in 2030 zonder dat TNO gevestigd wordt, kan als referentie voor de effectbeschrijving gebruikt worden. Aangezien het doel van de verplaatsing is om op de oude locaties nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken is het daarbij wenselijk inzicht te krijgen in de gevolgen op de oude locatie als de verplaatsing niet door gaat. Geef daarom in het MER aan wat de gevolgen zijn als TNO gevestigd blijft op de huidige locaties.

5. HUIDIGE SITUATIE EN MILIEUEFFECTEN

5.1 Algemeen

Het beoordelingskader zoals in hoofdstuk 5 van de startnotitie wordt beschreven voldoet op hoofdlijnen om de gevolgen voor het milieu in het MER te beschrijven. Werk deze in het MER uit. In de onderstaande paragrafen wordt voor een aantal aspecten de effectbeschrijving gespecificeerd dan wel aangevuld. Een belangrijk aandachtspunt is het detailniveau van de effectbeschrijving. Deze moet passend zijn bij de besluitvorming. Voor een goed inzicht in de milieugevolgen zal het detailniveau van het onderzoek en de effectbeschrijving vooral op het gebied van natuur, landschap, externe veiligheid en geluid relatief groot moeten zijn.

¹⁰ In verschillende zienswijzen wordt aandacht gevraagd voor de verkeersveiligheid. Zie bijvoorbeeld zienswijze 1, 2, 3, 4, 5 en 6.

5.2

Natuur

Gebiedsbescherming

Geef in het MER:

- de ligging van de ecologische hoofdstructuur (EHS), inclusief verbindingen en Natura 2000-gebieden en de overige natuurgebieden;
- de ligging van (voorziene) nieuwe natuurgebieden, zoals de nieuwe buitendijkse biotopen in het Natura 2000-gebied en een nieuwe ecologische verbindingszone “Kreken van de Hoeksche Waard” aan de westgrens van het plangebied;
- ecologische relaties tussen de omliggende natuurgebieden en de Hogezandse Polder;
- de begrenzingen op kaart, inclusief een duidelijk beeld van de ligging van het plangebied;
- de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Hollands Diep inclusief de staat van instandhouding;
- de natuurdoeltypen van de EHS;
- welke bestaande waarden aanwezig zijn en welke effecten op flora en fauna te verwachten zijn: verstoring, biotoopverlies (broed- rust, slaap, migratie-, foerageergebied).

Ga specifiek in op de explosies op het terrein die van tijd tot tijd zullen plaatsvinden. Houd rekening met het feit dat geluid van explosies elders effectief wordt ingezet bij het verjagen van vogels. Zo gebruiken agrariërs een spreeuwen- of vogelkanon om gewassen te beschermen en op vliegvelden blijken geluidknallen vaak het enige probate middel tegen vogeloverlast te zijn. Hierbij gaat het om vogels die deels vergelijkbaar gedrag vertonen met de soorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen: Lepelaar, Kolgans, Grauwe gans, Brandgans, Smient, Krakeend, Wilde eend en Kuifeend.

Geef de zwaarte en frequentie van de knallen en de (verwachte) gevolgen daarvan op pleisterende vogels. Stel de kritische afstand vast waarbinnen verstoring optreedt. Geef aan in welke mate de gevolgen van de knallen te mitigeren zijn en daarmee een significant negatief effect is uit te sluiten. Maak daarbij gebruik van onderzoek¹¹ en voer eventueel een experiment met een proefopstelling uit.

Voor de Natura 2000-gebieden moet een passende beoordeling uitgevoerd worden wanneer verwacht wordt dat de activiteit significante negatieve gevolgen kan hebben. Onderzoek ook de cumulatieve gevolgen tengevolge van andere activiteiten, waaronder bestaand gebruik. De passende beoordeling dient herkenbaar opgenomen te worden in het plan-MER. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat significante gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, dan dient de zogenaamde ADC-toets¹² doorlopen te worden.

¹¹ Zie bijvoorbeeld “Overzichtsrapport schietlawaai Marnewaard: overzicht van onderzoeken naar knalnivo's, geluidbelasting, beleving en effecten op vogels; stand van zaken 1991 - G.P. van den Berg (1992)”.

¹² Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Nbw respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? Inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen zullen dan getroffen worden om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

Soortenbescherming

Op grond van de Flora- en faunawet (Ffw) is een aantal planten- en diersoorten beschermd. Ga na of de activiteit zal leiden tot in de Ffw genoemde verboden gedragingen. In het MER kan daartoe worden volstaan met het aangeven van de gevolgen voor de doelsoorten van het natuurbeleid, of een gemotiveerde selectie van de belangrijkste voorkomende soorten. Besteed daarbij ook aandacht aan mogelijke mitigerende maatregelen.

De Commissie geeft in overweging om ook de informatie die benodigd is voor een ontheffing op grond van artikel 75 van de Ffw gelijktijdig met het MER te verkrijgen en te presenteren. Dit is niet verplicht, maar biedt de initiatiefnemer de mogelijkheid om ook deze informatie door de Commissie te laten toetsen op methodische juistheid, alsmede te laten beoordelen of de uitkomsten plausibel zijn.

Om te bepalen of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is dient een inventarisatie van de ruimtelijke verspreiding van alle in het studiegebied voorkomende relevante soorten te worden gemaakt. Afhankelijk van de conclusie is er mogelijk een ontheffingsverzoek op grond van artikel 75 Ffw noodzakelijk.

Geef in het MER aan wat de gevolgen van het initiatief zijn voor de bestaande (oudere) beplantingen langs de bestaande infrastructuur en rondom bebouwing. Ga in op de mogelijkheden om deze structuren zoveel mogelijk te behouden en waar mogelijk te versterken.

5.3 Landschap

De voorgenomen activiteit behelst onder andere het bebouwen van circa 10 ha van het Nationaal Landschap De Hoekse Waard en de cultuurhistorische waardevolle ambachtsheerlijkheid Cromstrijen.

Geef in het MER aan welke effecten het voornemen op het landschap heeft:

1. geef een beschrijving en waardering van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden waarop mogelijk effecten op kunnen treden en ga daarbij specifiek in op de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap;
2. geef een beschrijving van de effecten van het voornemen op de landschapswaarden.

Visualisaties van zowel het landschap, als van de effecten van het voornemen hierop zijn van groot belang. Visualiseer de varianten voor bouwmogelijkheden van de TNO vestiging in dit landbouwgebied en bepaal de effecten daarvan op het landschapsbeeld in dit gebied en naaste omgeving. Geef tevens visualisaties van de landschappelijke inpassing van de TNO vestiging.

Breng in het MER in beeld waar zich archeologische waarden kunnen bevinden, aan de hand van een bureauonderzoek, zo nodig aangevuld met non-destructief inventariserend veldonderzoek. Beschrijf hoe effecten op cultuurhistorische waarden, waaronder eventueel aanwezige archeologische resten en karakteristieke landschappen, voorkomen of beperkt kunnen worden.

5.4 Externe veiligheid

Veiligheidszones

De startnotitie spreekt over diverse veiligheidszones die door VROM zijn vastgesteld. In het MER dient onderbouwd te worden op basis van welke uitgangspunten tot deze veiligheidszones wordt gekomen. Hierbij dienen de meest recente inzichten ten grondslag te liggen aan de veiligheidszones. Tevens dient in het MER aangegeven te worden hoe handhaving van de beperkingen die gelden binnen deze zones geregeld wordt.

Plaatsgebonden risico, groepsrisico en effectafstanden

In het MER dienen naast het berekende plaatsgebonden risico (PR) en groepsrisico (GR) ook de diverse effectafstanden voor de risicoscenario's¹³ gegeven te worden. Met name voor de explosieve stoffen geldt thans nog een effectgerichte benadering.

Het MER dient een overzicht te geven van de risico's en de aantallen/hoeveelheden transport van de diverse (milieu)gevaarlijke stoffen.

De uitgangspunten en gehanteerde faalkansen voor de diverse scenario's dienen onderbouwd te worden. Dit betekent dat aangegeven moet worden waarom dergelijke faalkansen voor deze vestiging van TNO te hanteren zijn. Duidelijk moet zijn welke externe risico's wel en niet worden beschouwd. Denk hierbij ook aan de risico's van chemische of biologische gevaarlijke stoffen, radioactieve stoffen en explosieven.

Voor toetsing van het PR en GR kan aansluiting worden gezocht bij het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI).

Toegankelijkheid terrein

Gezien het soort activiteiten dient het terrein van twee zijden voor hulpverleningsdiensten toegankelijk te zijn. Maatregelen in het kader van zelfredzaamheid en hulpverleningsdiensten dienen nader uitgewerkt te worden. Nagegaan dient te worden of het realiseren van een (beperkte) bedrijfsbrandweer gezien de ligging van TNO wenselijk en haalbaar is.

5.5 Bodem en water

Bodem

Geef in het MER de bodemsamenstelling en bodemkwaliteit in het plangebied. Indien de aanwezigheid van lokale verontreinigingsbronnen bekend zijn, dient de aard en omvang van deze verontreinigingen te worden beschreven. Ga voor de verschillende alternatieven in op de noodzakelijke vergravingen en/of ophogingen om de gewenste inrichting te kunnen realiseren.

¹³ Zie ook zienswijze 1.

Water

Geef in het MER een beschrijving van de bestaande hydrologische situatie en oppervlaktewaterhuishouding en neem de resultaten van de watertoets in het MER op. Ga hierbij in op:

- de (grond)waterstanden en de fluctuaties hierin onder verschillende omstandigheden;
- de aanwezige kwel- en infiltratiesituatie onder verschillende omstandigheden;
- de kwaliteit van het (grond)water in het gebied;
- de effecten op de grondwater- en oppervlaktewaterkwaliteit als gevolg van de vestiging van TNO;
- de mogelijkheden om de nadelige effecten van de maatregelen op grond- en oppervlaktewater te voorkomen;
- de waterberging in het gebied, mede in de context van de voorziene wateroverlast in het gebied (Ontwikkelingsvisie De Verdieping).

5.6

Woon- en leefmilieu

Geluid

Beschrijf de huidige of heersende geluidbelasting op gevoelige bestemmingen, de geluidbelasting ten gevolge van de autonome ontwikkeling en de geluidbelasting ten gevolge van het voornemen vanaf het jaar van realisatie. Ga hierbij in op de aanwijzing van het gebied als stiltegebied.

Geef specifiek aan welke piekbelastingen er te verwachten zijn van onder andere onderzoek naar explosieven en geef aan met welke frequentie en in welke periode (dag/nacht en welk seizoen) deze onderzoeken plaatsvinden.

Beschouw tevens de geluidbelasting ten gevolgen van de verkeersaantrekkende werking op de te wijzigen en/of nieuw aan te leggen infrastructuur en alle overige infrastructuur, voorzover sprake is van een verkeerstoename van meer dan 30% of een afname van meer dan 20% ten opzichte van de referentiesituatie (dit komt overeen met 1 dB verschil).

Geef aan hoeveel woningen een geluidbelasting ondervinden hoger dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB uitgedrukt in L_{den} , dan wel op welke afstand van de weg de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden. Plot de geluidscontouren met een geluidsbelasting vanaf 48 dB uitgedrukt in L_{den} , oplopend in stappen van 5 dB. Geef aan hoe groot het geluidsbelast oppervlak is binnen deze contouren.

Geef daar waar (voorkeurs)grenswaarden worden overschreden en waar sprake is van nieuw aan te leggen weggedelen aan in welke mate de toepassing van geluidsarm asfalt en/of andere mitigerende maatregelen de geluidbelasting kan reduceren.

Lucht

Het is niet te verwachten dat door dit voornemen de grenswaarden van de luchtkwaliteitseisen zoals opgenomen in de Wet milieubeheer¹⁴ zullen worden overschreden. In het MER moet dit aannemelijk worden gemaakt. Indien niet aannemelijk kan worden gemaakt dat aan de grenswaarden wordt voldaan, moet een modelberekening worden uitgevoerd.

Licht

Geef aan welke lichtuitstraling de vestiging gaat krijgen en wat de gevolgen daarvan zijn voor het momenteel grotendeels donkere gebied.

6. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen.

Geef bij de vergelijking van de alternatieven de milieuwinst of verlies van de verplaatsing van de oude naar de nieuwe locatie.

Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden. Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

7. OVERIGE ONDERWERPEN

Voor de onderdelen “leemten in milieu-informatie”, “evaluatie” en “samenvatting van het MER” heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

¹⁴ Per 15 november 2007 is de nieuwe Wet milieubeheer van kracht, met daarin luchtkwaliteitseisen opgenomen. Deze wet vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: TNO

Bevoegd gezag: gemeenteraad van Cromstrijen

Besluit: wijzigen bestemmingplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: D11.3

Activiteit: aanleg bedrijventerrein

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- inplaatsingsconvenant, TNO d.d. 10 januari 2008
- vierde Partiële herziening Streekplan Zuid-Holland Zuid, Hoekse Waard, 31 januari 2007
- SMB Partiële herziening Streekplan Zuid-Holland Zuid, Hoekse Waard, augustus 2006
- projectplan Verplaatsing TNO-vestigingen, TNO d.d. januari 2007

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een zienswijze als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieustandigheden of te onderzoeken alternatieven. De lijst met zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: Het Kompas d.d. 15 februari 2008

advies aanvraag: 15 februari 2008

ter inzage legging: 18 februari tot en met 17 maart 2008

richtlijnenadvies: 18 april 2008

Bijzonderheden:

Er wordt al jaren nagedacht over de eventuele verplaatsing van de TNO-vestigingen uit Ypenburg en Rijswijk. TNO onderzoekt nu de mogelijkheid voor verplaatsing van de vestigingen Defensie en Veiligheid van de locaties Ypenburg en Rijswijk naar een nieuw bedrijventerrein in de Hogezaandse Polder bij Numansdorp in de gemeente Cromstrijen. Gezien de waarden van de Hogezaandse polder voor natuur en landschap is een goede locatieonderbouwings essentieel.

Werkwijze Commissie bij richtlijnenadvies:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de startnotitie als uitgangspunt.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. B.F.M. Beerlage (werkgroepsecretaris)

drs. S.R.J. Jansen

ir. A.J. Pikaar

M.A.J. van der Tas (voorzitter)

drs. G. de Zoeten

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. Regionale Brandweer Zuid-Holland Zuid, Dordrecht
2. J. en S. Gillesse, Numansdorp
3. C. van der Stel namens de bewoners Middelsluisdijk oostzijde, Numansdorp
4. Verhagen Rentmeesters namens familie De Joncheere, Oud-Beijerland
5. E. Sprietsma
6. M. Eijsbertse
7. Rijkswaterstaat Zuid-Holland, Rotterdam
8. Rijksdienst voor archeologie, cultuurlandschap en monumenten, Amersfoort
9. VROM-inspectie Zuid-West, Rotterdam
10. Gemeente Strijen, Strijen
11. Vereniging Hoekschewaard landschap, Oud-Beijerland

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Bedrijventerrein
TNO Hogezaandse Polder, gemeente Cromstrijen**

TNO onderzoekt de mogelijkheid voor verplaatsing van de vestigingen Defensie en Veiligheid van de locaties Ypenburg en Rijswijk naar een nieuw bedrijventerrein in de Hogezaandse Polder bij Numansdorp in de gemeente Cromstrijen. Voor het bedrijventerrein moet een nieuw bestemmingsplan worden vastgesteld door de gemeenteraad van Cromstrijen. De aanleg van meer dan 75 ha bedrijventerrein is m.e.r.-beoordelingsplichtig. Aangezien een deel van het terrein is gelegen in een gevoelig gebied is besloten ter ondersteuning van de besluitvorming over het nieuwe bestemmingsplan een milieueffectrapport op te stellen.

ISBN: 978-90-421-2380-9